

Vóórgaan in de navolging van Christus ó leiding geven in de gemeente

Een eerlijk en verrassend gesprek.

Kortgeleden was ik aanwezig bij een gesprek over de verhouding tussen man en vrouw in het christelijk huwelijk. Ik moet er bij vermelden dat het een gesprek was tussen twee broeders en dat het plaats vond ver van huis en haard en kind en vrouw, in een omgeving die er toe verleidde om los van de dagelijkse praktijk diepgravende principiële betogen af te steken. Eigenlijk moeten dat soort gesprekken tussen broeders gevoerd worden nadat de gesprekspartners het zo-even van elkaar hebben meegemaakt hoe ze de baby verluierden, hielpen bij de afwas, en hun echtgenote moesten toegeven dat ze gelijk had. Zoiets houdt het gesprek reëel. Overigens is bovenstaande opmerking in zijn algemeenheid bedoeld. Beide broeders in kwestie voerden het gesprek in alle soberheid en bescheidenheid die past bij een gesprek over het christelijk dagelijks leven. De één zei: òVolgens Gods woord hoort in een christelijk huwelijk de man boven de vrouw te staan. Niet om over haar de baas te spelen. Niet omdat de man meer waard zou zijn. Het is geen kwestie van meer of minder waard zijn, maar van orde. Zoals Christus het hoofd is van de gemeente zo behoort de man het hoofd te zijn van zijn vrouw. òMaar, zo vertelde hij verder - hij stond met beide benen op de grond - òik maak het nogal eens mee dat in een voortreffelijk draaiend christelijk gezin de vrouw intellectueel, sociaal en geestelijk meer te bieden heeft dan haar man en feitelijk hoofd van het gezin is. òEn, zo zei hij - hij was volstrekt eerlijk - òik heb dan geen vrijmoedigheid om zo'n echtpaar te vertellen dat zij niet volgens Gods Wóórd leven! Maar hoe weeg ik dit? Is dit opportunisme? - Er zijn al huwelijksproblemen genoeg! - Of is deze houding bijbels houdbaar? òZijn gesprekspartner kwam met een verrassende inbreng. Hij zei: òAls die man de leiding van zijn vrouw aanvaardt, geeft hij daarin geestelijk leiding in zijn gezin! In maatschappelijke en politieke verhoudingen leiding geven houdt in dat je op een hogere sport van de gezagsladder staat en - als puntje bij paaltje komt - je richtlijnen naar beneden doorgeeft. Maar leiding geven in verhoudingen die bepaald worden door het geloof in Jezus Christus houdt in, dat je de anderen vóórgaat in elkaar dienen, elkaar aanvaarden, de ander uitnemender te achten dan jezelf. Als die man zijn echtgenote aanvaardt met de gaven die ze van God kreeg, haar daarom hoog acht en zich door haar met die gaven laat dienen, is hij een voorbeeld voor zijn kinderen en voor medegelovigen. Hij geeft daarin geestelijk leiding! ò

Geestelijk en òwereldsö leiding geven.

Toen ik deze laatste opmerking hoorde, had ik de ervaring alsof ik op een snikhete dag fris helder water dronk. In dit gesprek welde levend water op uit de bron van het evangelie. Een verfrissende ervaring in de verhitte discussies die we in de gemeente vaak voeren over leiding geven en over hen die dat daadwerkelijk doen, niet in de laatste plaats wanneer de rol van de zuster in de gemeente ter sprake komt. . . We spreken, om het ronduit te zeggen, vaak erg werelds over leiding geven. We ontlenen hierbij de woorden en de ideeën heel gemakkelijk aan maatschappij en politiek. Bij leiding geven denken we dan aan beslissingen forceren, knopen doorhakken, het laatste woord hebben, je wil opleggen. Jezus zegt over deze wereldse vorm van leiding geven: òMaar gij niet alsoö (Luc. 22:26). Toegegeven, ook in de gemeente moet soms iemand met gezag het laatste woord spreken. Dan is de situatie er ook naar. Wat ik bedoel: het is minder norm dan noodmaatregel in geval van geestelijke onmacht van de gemeente. Allen hebben immers de Geest ontvangen die leidt in alle waarheid! Als echter gemeenteleden in gesprek bijeen, zich niet door de Geest willen laten leiden, ontstaan situaties waarin iemand met exclusief gezag soms het laatste woord moet spreken. Maar mogen we de aard van het leiding geven in de gemeente definiëren aan de hand van zulke grenssituaties? Hebben die grenssituaties daarvoor niet teveel te maken met geestelijke armoede? Wie heeft normaal gesproken gezag in de gemeente? Ik noem wat voorbeelden:

Iemand die anderen lief kan hebben.

Iemand die kan vergeven.

Iemand die de minste kan zijn.

Iemand die kan dienen!

Iemand die zich kan laten dienen, omdat hij niet altijd de beste hoeft te zijn.

Zulke gemeenteleden hebben gezag en geven leiding! Zij zijn niet het eenvoudige voetvolk maar de leidinggevende officieren. Leiding geven in de gemeente is: vóórgaan in het navolgen van Christus. Geestelijk gezag is het gezag van de Heer die zelf knecht werd. Waar in de gemeente functioneert dit gezag? Niet allereerst in discussies tijdens raadsvergaderingen, vrees ik. Zelfs niet allereerst op de kansel. Vergaderingen en kansel zitten vol verleiding tot wereldse machtsuitoefening over mensen. Wanneer functioneert dit gezag in een christelijk gezin? Niet in de eerste plaats als vader moet beslissen hoe laat de kinderen van een klasseavond thuis moeten komen. In de levenssfeer waar Christus geloofd en gediend wordt, functioneert gezag als in iemand Jezus in zijn omgang met mensen zichtbaar is.

Olof de Vries